

צו וזרוז – אות י"ז

Standing before God: Meditations upon the Day of Death... and Life

1) דברי חלומות – אות כג (ר' צדוק הכהן מלובלין זי"ע)

ליל שבת חזון שנת ברו"ב ההודאוו"ת. כי אחד קדוש היה אומר **דלא שייך כלל הרגש חיות אלא במקום שיש מציאות מיתה** [והוא על דרך שאמרו (ספר יצירה פרק ו') הרע מבחין את הטוב] ואני הוספתי דעל כן התורה שהיא מקור החיים וכמו שאמרו ז"ל (שוחר טוב מזמור ח') הדיברות של חיים לא ניתנו למלאכי השרת ואמרו ז"ל (שם במדרש ובזוה"ק שמות ג' א) דאמר להם מה כתיב בה אדם כי ימות [באהל. וחז"ל דרשו בכל מקום לשון אהל על אהלי תורה כמו בברכות (ט"ז ריש ע"א) אהלים לנחלים. ובחלק (סנהדרין ק"ה ב) על פסוק (במדבר כ"ד, ה') מה טובו אוהליך וכן על פסוק זה עצמו בברכות (ס"ג ב) ושם יש לומר גם משום רישיה דזאת התורה. ועל פי מה שכתבתי יש לומר דרצה לומר דעל ידי אדם כי ימות על ידי זה זוכה לזאת התורה ולישב באהלי תורה] כלום מיתה יש ביניכם. והיינו כיון דאין בכם מיתה אין בכם מציאות הרגש חיות גם כן ועל כן אין לכם שייכות עם התורה שהוא הרגשת החיות של מקור החיים [וישראל דבוקים באלהים חיים שהוא חי העולמים מקור החיות של כל העולמות ולכן קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד על כן יש שייכות בהם הרגש חיות...]

2) מי מעין¹ - פרפראים נאים [חלק שני], דף לב. (ר' מרדכי יוסף ווילדמאן)

ועיד מה שמעתי מאת החסיד המנוח ואמר לה מדוע זה בוכים. הלא בכל מי שחואל אלימלך ע"ה. כי בעת נסירת ה'הס עליו ללמוד הא"ך להחזיר נשמתו למי הרב הלויק נקש"ח מו"ה שמחה בוגס רועה שגפח בו ועשה אהה בוכים. והכיבה לו במתק ישראל בעיר פרשיסחא. הנקרא רבי ר' בוגס לקונה לכן אני חפלה כי תחי' יופר ותלמוד יופר וזללה"ה. שמוע כי רעייתו הלדיקת בוכים מאור. ומרע ומבין יופר הא"ך להשיבה :

3) שבת מלכתא – חלק ג, פרק ט ["שירה וזמרה"], עמ' קכד (ר' שמשון דוד פינקוס זצ"ל)

<p>ועד היכן היו מוכנים בכל רגע לקראת האחרית, ולמה א"כ מוכרח שיהא פתאום, הרי יתכן שיהא אדרבא מתוך הכנה דרבה.</p> <p>ואמר ז"ל, שאותו המעבר בין חיים לחיים הוא כ"כ נורא, שעד כמה שהאדם יכין עצמו – לעולם יהא זה פתאום, וכאילו יאמר אז האדם, נכון שהתכוונתי לזה, אבל עד כדי כך לא חשבתי מעולם, שלא שייך כלל לתאר את המעבר מעולם לעולם, ותמיד ישאר הדבר בגדר פתאום, ע"כ.</p>	<p>אמנם מה שמוחזקת קבלת שבת לזמרה, נבאר על פי חידוש יפה ששמעתי לפני שנים רבות מהגאון רבי מרדכי גינזבורג זצ"ל מגדולי מיר, על מה שאמרו חכמים על יום המיתה שפתאום הוא בא, הרי בשלמא לאנשים כערכינו, בעוה"ר שפיר הוא זה פתאום בהיסח הדעת, אבל לצדיקי עולם, הרי בכל יום ויום מוכנים הם עצמם לקראת אותו היום, וכמו שציוו חז"ל שוב יום אחד לפני מיתתך, ונורא מה שמסופר על גדולי הצדיקים עד כמה</p>
---	---

4) מסכת ברכות דף ה.

א"ר לוי בר חמא אמר ר"ש בן לקיש לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע שנאמר "רְגִזוּ וְאֵל תִּחַטְּאוּ" (תהלים ד, ה). אם נצחו מוטב ואם לאו יעסוק בתורה שנאמר "אֲמָרוּ בְּלִבְבְּכֶם", אם נצחו מוטב ואם לאו יקרא קריאת שמע שנאמר "עַל מִשְׁפְּבְּכֶם", אם נצחו מוטב, ואם לאו יזכור לו יום המיתה, שנאמר "וְיָדְמוּ סֵלָה".

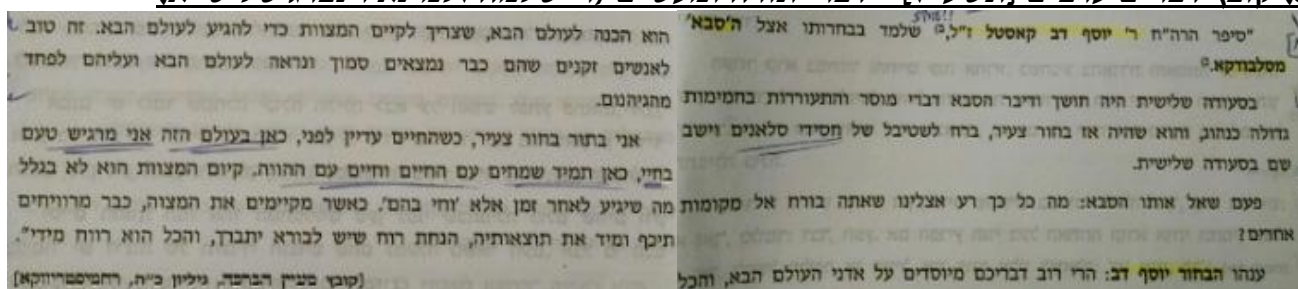
- **חפץ חיים עה"ת** – פרשת בראשית, עמ' מו [בהערות מעשי למלך]
 - **פנים יפות** – פרשת נצבים; **חידושי הרי"ם על התורה** – ליקוטי ש"ס ושו"ע, עמ' רפה
 - **חתם סופר** – דרושים ואגדות [כת"י] – עמ' רג-רד
- ע"פ **מסכת שבת דף לא**: – והיינו דאמר רבה מאי דכתיב "זֶה דְרָפָם כְּסֵל לְמוֹ" (תהלים מט, יד)? יודעין רשעים שדרכם למיתה ויש להם חלב על כסלם. שמא תאמר שכחה היא מהן? ת"ל "וְאֶחָרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֵלָה".

¹ נדפס בשנת תרע"א

5) שלחן ערוך – אורח חיים, סימן א, סעיף א

יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו, שיהא הוא מעורר השחר. הגה: ועל כל פנים לא יאחר זמן התפילה שהציבור מתפללין (טור). הגה: "שויתי ה' לנגדי תמיד", הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים אשר הולכים לפני האלהים. כי אין ישיבת האדם ותנועותיו ועסקיו והוא לבדו בביתו, כי ישיבתו ותנועותיו ועסקיו והוא לפני מלך גדול; ולא דיבורו והרחבת פיו כרצונו, והוא עם אנשי ביתו וקרוביו, כדיבורו במושב המלך. כל שכן, כשישים האדם אל ליבו שהמלך הגדול, הקב"ה אשר מלא כל הארץ כבודו, עומד עליו ורואה במעשיו, כמו שנאמר: "אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה'", מיד יגיע אליו היראה וההכנעה בפחד השי"ת ובושתו ממנו תמיד (מורה נבוכים ח"ג פ' נ"ב). ולא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו בעבודת השי"ת. גם בהצנע לכת ובשכבו על משכבו – ידע לפני מי הוא שוכב. ומיד שיעור משנתו, יקום בזריזות לעבודת בוראו יתברך ויתעלה (טור).

6) קובץ דברים ערבים [תשע"ז] – דברי תורה ומעשים (ר' שלמה זלמינא וינברג שליט"א)

7) דבר צבי – ענינים נחמדים, ערך "אמונה", עמ' ח-י (ר' צבי הירש מייזליש זי"ע)

וההיפוך מזה מלנינו צעמלק דכתי' (דברים כה ז') זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך צלאתכס מנמלרים וכבר עמדו חז"ל מה נפמ"ג בזה שחי' בדרך צלאתכס מנמלרים, ויבואר דהנה צלאת ישראל מנמלרים בלותות ובמופתים נוראים ושינה הקב"ה סדרי צראשית ושידד מערכת השמים אז הכירו כל העולם כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו וכי הוא המושל בכל הארץ, וכל האומות היו יראין ומתפחדין להרע לישראל, אבל עמלק הרשע לא שת לבו לכל זאת רק חשב ורצה ההיפוך דכיון שישראל היו צר ונגלות והנמלרים משלו ושיעבדו עד שהיו צעיני עלמס כשפלים ונצזים ע"כ הוא העת הראוי לבא עליהם לנצלם בספיקות באמונה הקדושה כי בודאי יסכימו ויאמרו לית דין ולית דיין חלילה, וזה שהדגיש הכתוב שלא בא עליהם בזמן ההסתרה, רק בדרך צלאתכס מנמלרים בזמן שנתגלה לכל העולם האמונה הטהורה, ואז באותו זמן חשב הרשע ההיפוך ורצה לקרר ולטהיל בך ספיקות. וזה החילוק בין יעקב אבינו שגם בזמן ובמקום הסתרה אמר אכן י"ש ה' במקום הזה, ועמלק הרשע אפי' בזמן ההתגלות השיג רק הטרות וטירוף הדעת ורצה לקרר בצחי' י"ש אין, וכן ראינו צעינינו באיושוויטן שהראים ראו השגחת הקב"ה בכל תנועה ותנועה והתחזקו באמונה והחפשים פקרו מכל וכל, וכבר פרשתי בזה (בהקדמה לנודקה"ש זר זהב ח"א אות סו, ח"ב אות ח) כי יודע ה' דרך לדיקים ודרך רשעים תאבד (תהלים א' ו) דדרך הדיקים אף אם אינם משיגים דרכי השי"ת מ"מ מאמינים כי "יודע ה'" והכל לטובה, אכן דרך רשעים הוא תאבד לומר שאנחנו אבודים ח"ו הובא לקמן (ערך התחזקות אות א) בצריכות.

ג) ודגה נודע מפסה"ק לפ' הנחש השיאני (בראשית ג יג) אותיות י"ש אין דע"י חטא עה"ד נתערב טו"ר ונולדו ספיקות באמונה, וזה לא יתוקן עד זמן הקץ אחר ביאת משיח לדקנו, ובמשנה ראשונה שם פי' דעתיד הקב"ה להנחיל ש"י עולמות היינו לאחר התחי' ולא בעולם הנשמות ולזה שיך לשון עתיד להנחיל משא"כ אם הוא לעולם הנשמות הרי הוא מעשים בכל יום לאחר מיתת הדיקים מקבלין שכרן ש"י עולמות עכ"ד, וא"ש להכ"ל דאחר זמן התחי' דיתוקן חטא אדה"ר יקבלו הדיקים שכר ש"י עולמות והבן.

קליפת עמלק המטיל ספיקות באמונה

א) בסוף מס' עוקלין אריב"ל עתיד הקב"ה להנחיל לכל לדיק ולדיק ש"י עולמות שנא' להנחיל אוהבי י'ש ולארתיהם אמלא ומתחיל במס' ברכות מאימתי קורין את שמע צערבין, ומפרש בדברי תורה (ח"ד אות נו) עפי"ד זקינו הק' בס' שם שלמה כתי"ק עה"כ צפ' צלחה (שמות ז' ז) הי' ה' בקרבנו אם אין וסמך ל' ויבא עמלק, כי יעקב אבינו אמר אכן י"ש ה' במקום הזה (בראשית כה טז) כי האמין וידע בצירור צבחי' י"ש לחוד כי י'ש ה' במקום הזה ולית אחר פנוי מניי' משא"כ עמלה שהוא שרו של עשו הוא מטיל ספיקות הי"ש ה' בקרבנו אם אין ע"כ י"ש אין צגי' עש"ו וזהו המעלה של יעקב אבינו שהאמין רק בצחי' י"ש לבד כנז' עכ"ד מס' שם שלמה.

וזה שאמר ריב"ל עתיד הקב"ה להנחיל לכל לדיק ולדיק ש"י עולמות שנא' להנחיל אוהבי י"ש שהדיקים מאמינים באמת צחי' י"ש בלבד בלי ספיקות שהשי"ת מלא כל הארץ כבודו ומגיע שכרן י"ש מדה כנגד מדה, וסמך ל' מאימתי קורין את שמע הוא יחוד דק"ש כי י"ש השי"ת בכל מקום וכמבואר בשו"ע (אורח סי' ס"א ס"ו) לנענע ראשו לכל ו' רוחות, צערבין, צערבית וחשך הגלות בסוף הלילה שמתלין הסט"א ספיקות השי"ת ילינו עכ"ד.

ב) ויש להרחיב הדברים עפי' מה שפרשתי מה שנאמר ביעקב ויחלם והנה סלם מוצא ארצה וראשו מגיע השמימה ואח"כ אמר אכן י'ש ה' במקום הזה, דהנה יעקב אבינו נתגדל בבית אביו הלדיק ובא"י והי' בניקל להתקרב אל הקדושה ועכשיו ילא מבית אביו והלך לחו"ל והאיך יתקרב אל הקדושה וע"כ חלם לו סלם מוצא ארצה וראשו מגיע השמימה ואם רוצין לעלות הכל בפסיעה אחת צע"כ יפול רק לריך לילך מדריגה אחר מדריגה ואם שליבה אחר שליבה כמור"כ בחו"ל שאין התגלות הקדושה ג"כ יתחיל לאט לאט עד שיגיע למעלת השלימות וזה שאמר כאשר הקין משנתו אכן י'ש ה' במקום הזה, שאפילו במקום כזה יש למנוח השי"ת ע"י דרך הנ"ל.